

Tantárgy neve: Állattenyésztéstan I.	Kreditértéke:4
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”.75/25. (kredit%)	
<p>A tanóra típusa és óraszám: 2 óra előadás és 1 óra gyakorlat az adott félévben</p> <p>Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további módok, jellemzők: <i>esetismertetések, tematikus prezentációk, üzemplátogatás.</i></p>	
A számonkérés módja: kollokvium.	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 4	
Előtanulmányi feltételek:	
<p>Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása 3-4 mondatban, valamint 14 (végzős MSc esetén 9) hetes bontásban az előadások</p> <p>A tantárgy oktatásának általános célja A hallgató az állattenyésztés tárgykörében alkalmazza a genetika, állattan, állatélettan és szerves kémiai ismereteit. A hallgató ismerje meg az állattenyésztés mezőgazdaságban betöltött szerepét, a fejlesztendő tulajdonságokat, azok közötti összefüggést. Mindezen ismereteit alkalmazza is.</p>	
<p>Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása 3-4 mondatban, valamint 14 (végzős MSc esetén 9) hetes bontásban a gyakorlatok</p> <p>A hallgatók megismerik az állattenyésztés gazdasági szerepét, annak történetét, várható tendenciáit. Megismerik az egyes tulajdonságok genetikai alapjait, azok közötti összefüggéseket. A tulajdonságokat befolyásoló környezeti hatásokat, azok befolyásolási lehetőségét. Ismeretet szereznek a különböző tulajdonságokban végezhető szelekció lehetőségeiről a különböző tenyésztési módszerekről.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Állattenyésztés fogalma, története, gazdasági jelentősége 2. A gazdasági állatok eredete, házasítás, honosítás 3. Az állati szervezetre ható külső és belső tényezők 4. A mendeli genetika és alkalmazása 5. Az allégyakoriságot befolyásoló tényezők 6. Értékmérő tulajdonságok, növekedés, fejlődés, testösszetétel 7. Adatfelvételezés, teljesítményvizsgálatok, törzskönyvezés 8. A kvantitatív genetika és alkalmazása. Örökölhetőségi, ismételhetőségi érték, korrelációk 9. Tenyészértékbecslés. Szelekció, szelekciós előrehaladás 10. Beltenyésztés. A géntartalékok védelme 11. Heterózis. Keresztezési eljárások 12. A háziállatok szaporodása. A biotechnikai és -technológiai módszerek jelentősége az állattenyésztésben 13. A háziállatok viselkedése. A gazdasági állatok elhelyezése és gondozása. 14. Fenntartható állattenyésztési rendszerek 	
<p>A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)</p>	

- Bodó I. (1988): Általános állattenyésztés. Jegyzet. Budapest.
- Szabó F. (2015): Általános állattenyésztés. Mezőgazda Kiadó. ISBN: 9789632867113.
- Nagy N. (1996): Az állattenyésztés alapjai. Mezőgazdasági Kiadó. Budapest. ISBN 963736224X
- Komlósi I. – Veress L. (2000): Általános állattenyésztés. Egyetemi jegyzet. Debrecen

Azoknak az **előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek** a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

a) tudása

- Ismeri a korszerű tenyésztési, állattartási, szaporítási alapokat, melyek technológia tervezéshez szükségesek.

b) képességei

- Képes az árutermelő állattartás, az állattenyésztés gyakorlati irányítási feladatainak ellátására.
- Képes önálló munkavégzésre az agrártudomány területén.

c) attitűdje:

- Fogékony a fenntartható, környezetkímélő módszerek alkalmazására.

d) autonómiája és felelőssége:

- Önállóan választja ki az alkalmazott tartási technológiákat.
 - - Felelősséget érez a közreműködésével előállított állatok, állati termékek biztonságát illetően.

Tantárgy felelőse (név, beosztás, tud. fokozat): **Dr. Komlósi István, egyetemi tanár, DSc**

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha van(nak) (név, beosztás, tud. fokozat): **Dr. Posta János, egyetemi adjunktus, PhD; Dr. Rózsáné Dr. Várszegi Zsófia, egyetemi adjunktus, PhD**

Évközi ellenőrzés módja :

-

Számonkérés módszereinek részletei (pl. szóbeli, írásbeli, szóbeli és írásbeli, gyakorlati jegy, megajánlott jegy, stb.):

szóbeli vizsga

Az aláírás megszerzésének feltételei (pl. jegyzőkönyv, tanulmány, tervezési feladat dokumentációja, stb.):

A gyakorlatok két harmadán való részvétel.

Vizsgakérdések, tételsor:

Az állattenyésztés jelentősége. Trendek az állattenyésztésben.

A jelentősebb állatfajok domesztikációjának időrendi sorrendje, helye, a dedomesztikáció fogalma, a domesztikáció hatása az állati szervezetre

Az állati szervezetre ható külső és belső tényezők. Honosulás

Gének, génhatások,

Mendeli törvények, (példák), ivarhoz kötött öröklés jelentősége az állattenyésztésben

A tejtermelőképeség és befolyásoló tényezői

A szaporaság és befolyásoló tényezői

A hústermelőképesség és befolyásoló tényezői

A szervezeti szilárdság, egészségi állapot, konstitúció, technológiai tűrőképesség,

Küllemi bírálat

A növekedés és fejlődés szakaszai, az ivarérettség és tenyészettség

Öröklődhetőség, ismételhetség

Korreláció, korrelációtörés jelentősége

Tenyészérték, tenyészértékbecslési eljárások

Az egy tulajdonságra végzett szelekciós módszerek ismertetése

A több tulajdonságra végzett szelekciós módszerek ismertetése

Szelekciós előrehaladást befolyásoló tényezők

Egyedi megjelölés, teljesítményvizsgálatok, törzskönyvezés

Fajtatiszta tenyésztés, nyitott nukleusz

Beltenyésztés, beltenyésztési koeficiens

Heterózis, heterózisok

Tenyészállat-előállító keresztezések

Haszonállat-előállító keresztezések

Genotípus x környezet interakció jelentősége az állattenyésztésben.

A biotechnológia és biotechnika fogalma, módszerei, az állattenyésztésben eddig elért és várható eredményei.

Mesterséges termékenyítés